

<<<

la mobilitat

ACCESSOS I
TRANSPORT

RESTRICCIONS

➔ La celebració obligarà a tancar tant la circulació de cotxes privats com dels autobusos urbans pel carrer de Rius i Tauler, que únicament quedarà obert per als serveis d'emergència i l'ordre públic. Així mateix, quedarà tancat al públic l'accés des de les escales mecàniques i les escalinates que condueixen al Palau Nacional de Montjuïc. Des d'allà no es podrà veure l'espectacle.

L'ESPAI

➔ La via per accedir a l'esdeveniment serà la plaça d'Espanya i l'avinguda de Maria Cristina, habilitada només per als vianants. Els organitzadors asseguren que al llarg d'aquests espais hi haurà prou elements tècnics (pantalles i so) perquè es pugui seguir bé la cerimònia. Des de la vorera dreta de l'avinguda de Maria Cristina (mirant cap a la Font Màgica) hi haurà un vial reservat per a emergències i per als responsables de l'espectacle.

METRO

➔ El metro funcionarà aquella nit de manera ininterrompuda i és el mitjà de transport aconsellat sempre que no s'hi pugui anar a peu. Si s'acumula molta gent en els accessos de la parada d'Espanya (línies 1 i 3), igual que quan se celebra el piromusical que tanca la festa major de la Mercè, hi haurà restriccions per accedir fins que no comporti cap perill entrar-hi.

correran tota l'avinguda de Maria Cristina deixant una llum blanca, des de les Torres Venecianes fins a la Font Màgica, on es produiran 12 explosions.

L'any nou arrencarà a les 00.00 amb l'Ésser del Mil·lenni alçant els braços i fent un gir de 360 graus per rebre el 2014, un moment que s'acollirà amb castells de foc artificials i salts d'aigua i projeccions sobre com viuen diferents cultures el canvi d'any. Un quart d'hora més tard es donarà per acabada una cerimònia que neix per quedar-se a la ciutat i convertir-se en una nova icona i que tindrà un assaig general dilluns que ve, a l'acabar el partit de futbol que juguen les seleccions de Catalunya i Cap Verd a l'Estadi Olímpic. Una prova que es preveu que atregui bastant públic, principalment els que baixin de Montjuïc després del partit, quan es podrà veure anticipadament el mateix espectacle, tot i que sense pirotècnia. ≡

NOVA OFERTA DE TURISME CULTURAL

Einstein va ser aquí

La Fundació Catalana de la Recerca desenvolupa una aplicació de realitat augmentada que segueix els passos del pare de la teoria de la relativitat quan fa 90 anys va visitar una setmana Barcelona

EL PERIÓDICO
BARCELONA

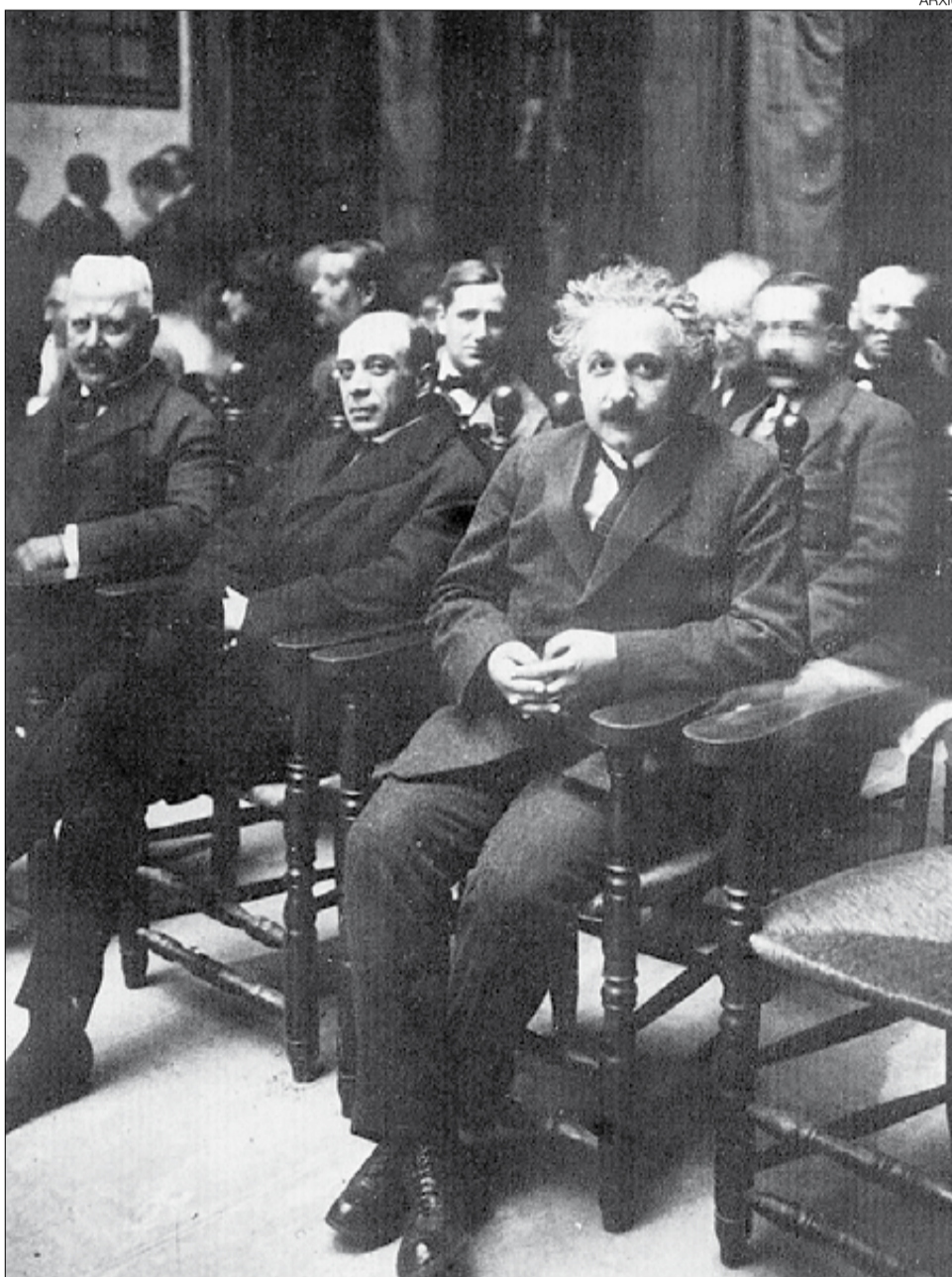
Albert Einstein va arribar a Barcelona el 22 de febrer de 1923 com un savi que arriba a Calabuch. La llegenda explica que per un error de comunicació ningú va anar a rebre'l a l'estació de tren. Total, que qui llavors ja era un dels homes més cèlebres del món es va allotjar en una modesta pensió anomenada Las Cuatro Naciones fins que el propietari de l'establiment es va adonar que aquell client era en realitat el científic al qual dos anys abans havien concedit el premi Nobel de física per l'estudi de l'efecte fotoelèctric, i no pas per la teoria de la relativitat, perquè llavors a l'Acadèmia Sueca no tenien gaire clar que allò que el temps i l'espai depenen de la velocitat de l'observador anés gaire seriosament. No es compleix cap aniversari d'aquella visita, però ve al cas perquè la Generalitat, l'Ajuntament de Barcelona i la Fundació Catalana de la Recerca acaben de llançar una aplicació de realitat augmentada (sí, el nom mai deixarà de sonar altisonant) per seguir els passos d'Einstein aquella setmana que va passar a la ciutat.

L'enginy funciona a través d'una app gratuïta. Layar, més el simple gest de llegir amb la càmera del telèfon una postal que recrea el mapa de la ruta einsteiniana per Barcelona. Val la pena submergir-se en aquella història, ja que quan fa 90 anys Einstein va recalcar a la ciutat era cèlebre i tremendament controvertit, una Miley Cyrus de la ciència. Fins i tot posava per a la foto amb la llengua fora com l'exHannah Montana, però sense morbo.

Seguiment de la premsa

La premsa de l'època va dedicar un generós seguiment a la visita i, a més, d'acord amb la passió amb què a la resta del món es discutien les seves revolucionàries aportacions a la física, no hi va faltar una bona exhibició d'escepticisme, com per exemple la que va mostrar el científic de capçalera de *La Vanguardia*, José Comas Solà, en absolut un *mindundi*, ja que fins i tot té dedicat un cràter a Mart. Comas Solà va predir en un article publicat el 14 de març de 1923 que allò de la teoria de la relativitat no seria més que una moda passatgera que aviat s'oblidaria.

Aquest tipus de pronòstics a toro passat solen ser molt graciosos. «No sap cantar. No sap actuar. S'està quedant calb. Balla una mica», va dir la RKO després de presentar-se Fred Astaire a unes proves, també en aquella mateixa època. El cas d'Einstein era igual, però a la velocitat de

▶▶ Tradició i modernitat ▶ Einstein, en una mostra sardanista, a Barcelona.

Va ser rebut com la celebritat que era, però també amb escepticisme, com a flor d'un dia

'L'Esquella de la Torratxa', fidel al seu estil, el va rebatejar com «el Cambó de les matemàtiques»

la llum. Al l'Alemanya del 1931, ja immersa en el nazisme, va arribar a publicar-se un llibre, *Cent autors en contra d'Einstein*, mai traduït però encara localitzable a través d'internet, en què un centenar de científics ridiculitzaven les conclusions a les quals va arribar l'home que va revisar les ensenyances de Newton. Era un personatge, a més, fascinant. La seva teoria de la relativitat no la va formular des d'una càtedra acadèmica, sinó com a funcionari en el servei de patents de Berna. (Franz Kafka i Jorge Luis Borges també van tenir moments d'explosiva creativitat com a funcionaris, cosa que, al marge que sigui motiu d'un debat diferent, convida a reflexionar des d'una perspectiva diferent sobre les conseqüències de les retallades en la funció pública).

El cas, en definitiva, és que l'Einstein que va visitar Barcelona era una celebritat en plena gira mundial. Va pronunciar quatre conferències

(l'auditori poques vegades va entendre el que explicava), va assistir a una exhibició sardanista a l'Escola Industrial, va navegar en canoa pel port, va firmar autògrafs en els menús d'un sopar en honor seu i es va prendre un cafè amb llet a la Rambla. Aquests i més detalls són els que és possible explorar a través de l'app *Einstein a Barcelona* i, per si queda gana per saber, valla pena el valuós treball de documentació disponible a www.fundacio-recerca.cat/einstein. En el subapartat dedicat a l'hemeroteca del 1923, és un plaer la lectura d'una peça satírica en què la revista *L'Esquella de la Torratxa* va donar un contrapunt oportú al que va passar aquells dies del mes de febrer en què, com a president de la Mancomunitat de Catalunya, Josep Puig Cadafalch va acompanyar Einstein durant part de la seva visita. Per *L'Esquella*, Einstein era «un perfecte regionalista, una mena de Cambó de les matemàtiques», ja que en opinió de l'àcid articulista, la Lliga Regionalista s'havia avançat al físic alemany en allò

d'aconseguir que línies polítiques paral·leles i en principi incompatibles coincidissin en un mateix punt, i a demostrar que «no existeixen ni el temps ni tampoc l'espai», que no s'ha de donar més importància «a Montserrat que a Covadonga». I la crònica prosseguia: «Einstein ve del Japó i se n'hi tornarà a anar, però ni a orient ni a occident trobarà una terra com aquesta de Catalunya, on les seves teories siguin més sentides. Catalunya és la terra de la relativitat. Els catalans estem per les coses relatives, exceptuant els de Macià, que estan pel tot o res».

En certa manera podria afirmar-se que, passats 90 anys d'aquelles afirmacions, la política catalana s'ha tornat més de matemàtiques clàssiques, de diagrames de Venn Euler, de conjunts disjunts i unitaris, però aquesta sí que és realment una qüestió molt diferent, molt poc Einstein. ≡